

We will discuss typical issues of wired and wireless networks, with an impact on EMI.

We will discuss advantages and disadvantages of balanced and unbalanced networks, again with an emphasis on EMI. We will discuss briefly high-speed networks and basic issues of wireless networks. Then we will discuss EMI mitigation techniques and implementations.



Wired and wireless networks are become a standard item in our environment.



In Intelligent Transport Systems many different types of communication systems are being used for safety and comfort.



And even wheelchairs, with GPS, Wireless LAN, Sensor network, PC, etc. etc.. But the wheelchair still has to operate without degradation of performance in its environment. The article shown below (IEEE EMC Society Newsletter, 2004) describes the EMI problem of a wheelchair being susceptible to a 1.8 GHz GSM repeater in a metro-station. The wheelchair fulfils the legislative requirements (CE mark) by fulfilling the applicable standards. However: the EMC Directive states that fulfilling the requirements of the standards is a way to fulfil the essential requirements of the EMC Directive. The manufacturer should know that 1.8 GHz repeaters can be used, and he should have taken this into account. The manufacturer was sentenced.

The Jammed Wheelchair: A Case Study of **EMC and Functional Safety**

Dick Groot Boerle¹, Frank Leferink^{1,2}

1 Thales Netberlands P.O. Box 42 7550 GD Hengelo The Netherlands dick.grootboerle@nl.tbalesgrosp.com

Abstract: The assessment of the influence of electromagnetic phenomena on the functional safety of electric equipment can be improved. The product standards for electric equipment the improves. The product statisticals for electric equipment with safety relevant functions still focus on the functional behaviour. The EMC requirements are quire often composed by following the same approach as for the Generic Standards for the EMC Directive in which only two environments are taken the ENGL Directive in which only two environments are taken into account. In order to explain this and to show a better approach, a case study has been carried out. The essence of this case is an accident with an electric wheelchair where the culpit was a GSM-phone booster. Point of interest is that the wheel-chair did meet the relevant product standard for electric wheel-this are the relevant product standard for electric wheelchairs. The shortcomings of this standard with respect to EMC have been established. In addition, it is shown that an assess-ment should start with an inventory of the environments in which the product might be openated. This improved assess-ment is in line with the relatively new IEC Technical Specifi-cation 61000-12: 'Methodology for the achievement of func-tional safety of electrical and electronic equipment'.

2 University of Twente P.O. Box 214 7500 AE Enschede The Netherlands frank.leferink@utwente.nl





Figure 1. An ordinary street with cars and an electric wheelch - different EMC requirem

©2004 IEEE

63



Maybe you remember the problem of wheelchairs being remotely operated by a 27 MHz transmitter.

Mr. Bean is also very powerful....



Networks are everywhere in our high-tech society.

In general, the topology is eithe star, ring, mesh or bus. Examples are:

- •The 50 Hz mains supply
- •The PSTN: public switched telephone network
- •The central antenna installation (CAI)
- •Datacommunication networks in and between buildings, such as ethernet
- •Datacommunication networks in and between cabinets (RS485, CAN-bus etc.)



Daarnaast worden meer diensten over dezelfde kabels geleid, bijvoorbeeld

- Datacommunicatie over voedingsnet (PLC: power line communication)
- Digitale communicatie over PSTN (ISDN: integrated services digital network, ADSL: asynchronous digital subscriber line)
- Data communicatie over CAI

De gedachte om data signalen over reeds aangelegde verbindingen te leggen lijkt heel slim: er ligt immers al een kabel in de grond waarvan maar een beperkt deel van de capaciteit wordt gebruikt. Door andere signalen erover te sturen wordt de capaciteit vergroot, waarbij die kabel een extra melkkoe wordt. Jammer genoeg gaat dit gepaard met vele EMI problemen, omdat die netwerken niet waren bedoeld voor deze communicatie.



We kunnen onderscheid maken in

- •Gebalanceerde verbindingen
- •Ongebalanceerde verbindingen

Daarnaast zijn er nog diverse samenstellingen, waaronder afgeschermde gebalanceerde verbindingen.

We zullen gebalanceerde en ongebalanceerde verbindingen uitgebreid bespreken, aangezien beide worden toegepast in diverse soorten netwerken.

Beide typen hebben voor- en nadelen.



Voorbeeld 1: Ethernet

Ethernet werkt op zogenaamd 10BaseT (T voor twisted pair) verbindingen, met 10 Mb/s. Fast ethernet werkt op 100 Mb/s, en Gbit ethernet werkt al met 1 Gb/s.

De 10 Mb/s maakte maar slechts gedeeltelijk gebruik van de bandbreedte van een twisted pair gebalanceerde verbinding. Vandaar dat de kwaliteitseisen voor de kabels heel beperkt waren. Van de beschikbare 4 draden werden er twee gebruikt voor zenden en twee voor ontvangen. Dat noemen we half-duplex.

Voor fast ethernet zijn zogenaamde categorie 5 kabels nodig. Deze kabels (en connectoren en zenders en ontvangers) moeten aan hog(re) eisen voldoen om de hoge data snelheden te verwerken.

Er zijn diverse mogelijkheden om fast ethernet te bedrijven, varierend van full duplex met 4 draden tot twee keer half duplex. We kunnen zelfs verder gaan tot een 4-paar, ofwel een 8 draads geleider, zodat we 1Gb/s halen.

Voorbeeld 2: RS-485 en RS-422

Volgens de TIA/EIA-485-A (cq. 422) spec: RS 422: 1 Tx, 10 Rx, en RS 485: 32 Tx, 32 Rx Datasnelheid: 10 Mb/s, Maximale afstand: 1000 m. Common Mode Rejection: afhankelijk per component, typisch 5 tot 10 V common mode. Bekabeling: twisted pair, ongeveer 120 Ω karakteristieke impedantie. Hogere data snelheden betekent hogere slew rate (snellere stijgtijd), en dit produceert een hoger niveau aan harmonischen, met als gevolg meer EMI problemen. Transient beveiliging (ESD, bliksem, geschakelde inductieve last):

Shunting, via MOVs(metal oxide varistors), voor DM (tussen lijnen) en CM (naar aarde). Isolatie, tegen CM: Optisch, Capacitief, Inductief (transformator)

Balanced, 2	
heap compared to unbalanced (coaxial) cab	les
level often more expensive due to extra I track	
anced output of driver	
anced input of receiver	
nmetrical interface	
	heap compared to unbalanced (coaxial) cab level often more expensive due to extra il track

Het voordeel van gebalanceerde verbindingen zijn de lage kosten, met name de aansluitkosten.

Het nadeel is de dubbele bedrading op PCB en IC niveau.

Om de goede EMI kwaliteit van gebalanceerde verbindingen te waarborgen moeten we

•Goede kwaliteit driver toepassen; Dit betekent dat de uitgang erg goed gebalnceerd moet zijn

•Goede kwaliteit ontvanger toepassen: Dit betekent een hoge onderdrukking van ongewenste signalen

•Goede kwaliteit van verbinding en connectoren

•Geen koppeling met de omgeving, voor wat betreft genereren van ongewenste elktromgantetische velden, en het gevoelig zijn tegen elektromagnetische velden

Deze 'goede' kwaliteit wordt in het hiernavolgende deel besproken



Het signaal dat door een driver op een gebalanceerde verbinding wordt gezet moet geen common mode signaal bevatten. Immers, een common mode signaal is erg effectief (~60dB effectiever) in het genereren van ongewenste uitgestraalde velden.

Dit kan op diverse manieren gerealiseerd worden

- •Heel hoge common mode impedantie, zodat er geen stroom kan vloeien
- •Absolute symmetrie in de uitgangstrap

Natuurlijk moeten de DM bronnen in fase zijn!



Een common mode spanning wordt onder andere veroorzaakt door

•Asymmetry in de uitgangstrap

•Verkeerde behuizingen, waardoor de impedanties van de aansluitdraden een common mode spanning op de chip genereren

•Verschil in timing tussen de NMOS en PMOS transistoren, waadoor er een verschil in de DM signalen is met als gevolg dat er een CM signaal wordt genereerd



De TIA/EIA-568-B2 zegt:

Output Signal Balance (OSB), >50dB, waarbij de OSB=20Log(Vdm/Vcm)

De OSB is dus gedefinieerd als de verhouding van het uitgangs common mode signaal ten opzichte van het (gewenste) differential mode signaal.

Dit geldt voor impedanties=50 Ω (niet in de praktijk....)

We kunnen de OSB van een (slechte) driver verbeteren door het toepassen van een common mode choke (twee goed gekoppelde spoelen in serie) of een transformator (twee goed gekoppelde spoelen 'parallel'). Meestal is een transformator onvermijdelijk.

Gezien de beperkte bandbreedte van het ferriet kernmateriaal in de spoelen is deze oplossing maar in een beperkt deel van het frequentie spectrum geldig.



De ingang van een ontvanger moet ongewenste signalen kunnen onderdrukken. Dit noemen we de CMRR, ofwel de common mode rejection ratio.

Voor OpAmps worden wel eens getallen tot 10.000 (80 dB) genoemd. Dit geldt echter maar tot een bepaalde frequentie (enkele kHz). Voor digitale ontvangers wordt een hoge CMRR gerealiseerd door het perfect balanceren van de ingangstrap op de chip. Vaak is dit slechts mogelijk voor een beperkt frequentie bereik.

Voor RS-485 (10 Mb/s) kan worden volstaan met een directe verbinding van de interface op de chip. Voor fast ethernet kunnen we bijna niet zonder een ingangstrafo.



EN 55022 gaat uit van een PSTN wat wordt toegepast voor 200 Hz - 4 kHz audio signalen. De impedantie is 600 Ω .

Over dit netwerk wordt ook ADSL bedreven, in de 150 kHz - 3 MHz band. Voor deze frequenties is de impedantie 100 - 150 Ω .

De LCL mag voor categorie 3 bekabeling tussen 150 kHz en 1500 kHz 50dB bedragen Voor categorie 5 moet dit 60dB zijn.

Tussen 1500 kHz en 30 MHz nemen deze echter af tot 25 dB respectievelijk 35 dB.

De LCL is een belangrijke parameter; Het geeft aan welk deel van het gewenste signaal (transversaal) als ongewenst signaal (longitudinaal) wordt genereerd. We kennen uit de voorgaande hoofdstukken al de regel dat 5 μ A CM stroom een veld genereert dat de limietwaarde in normen kan overschrijden. Een DM stroom van 5 mA is heel gebruikelijk, en een LCL van bijvoorbeeld 40 dB levert daneen CM stroom van 50 μ A op (5 mA, 40 dB, levert 50 μ A).

De RJ-45 (ethernet etc.) connectoren blijken de kwaliteit van de verbinding vaak te verknallen.



Remember the difference in CM and DM radiated emission



This is also the basic concept for using balanced lines: The coupling from/into interfaces is a function of the separation s or h between the conductors. Remember the emission model derived from the basic dipole, and by adding a equal in amplitude, but directed in opposite direction (DM model):

$$\left| \hat{E}_{DM} \right| = 1.316 \times 10^{-14} \frac{\left| \hat{I} \right| f^2 Ls}{r}$$

and the immunity model: $I_{TLM}(L) = \frac{2.Z_c \cdot h.E_x}{D} [1 - \cos \beta L - \frac{Z_s}{Z_c} \sin \beta L]$

so the coupling out of and into a network cable is a function of the distance between the conductors



Gebalanceerde verbindingen zijn de standaard verbindingen voor audio (baseband) en data.

Doordat de kabels er al liggen worden deze verbindingen ook voor andere toepassingen gebruikt.

ISDN (integrated services digital network) maakt gebruik van twee draden, full-duplex, resulterend in 144 kb/s.

ADSL (asymmetric digital subscriber line) gebruikt een simplex 1.536 Mb/s verbinding naar de gebruiker, een simplex 9.6 kb/s link van gebruiker naar centrale, naast de 4kHz POTS twee-weg audio verbinding (POTS= plain old telephone service)

Power Line Communication is een techniek die inmiddels in Europa is afgezworen, maar door de amerikanen nog wordt onderzocht. Daarbij gebruiken ze het 50 Hz voedingsnetwerk en sturen datasignalen tot 30 MHz erover heen. Die signalen worden door de verspreide bekabeling van het 50 Hz netwerk uitgestraald en dit levert een enorme ethervervuiling op.



Ongebalanceerde verbindingen zijn eigenlijk superieur ten opzichte van de gebalanceerde verbindingen, al doet het voorvoegsel 'on' anders vermoeden.

De reden is dat een ongebalanceerde verbinding een veel grotere bandbreedte heeft dan welke andere koperdraad verbinding dan ook. Daarnaast gedraagt de mantel van een ongebalanceerde verbinding zich nog eens als een 'afscherming' en kan daardoor beter ongewenste velden buiten de mantel houden (voor hogere frequenties zodat de skindiepte voldoende is).



Lenz zegt: de stroom zoekt het pad met het kleinste lusoppervlak



Het storende signaal blijft aan de buitenkant van de kabel lopen, terwijl het gewenste signaal aan de binnenkant loopt. Daardoor lijkt het alsof we twee verschillende buitengeleiders hebben:

- 1. Voor het ongewenste signaal
- 2. Voor het gewenste signaal

Deze truc gaat ook op bij printed circuit boards: het gewenste signaal blijft dicht bij de signaal geleider, als gevolg van het proximity effect, en het blijft aan het oppervlak van de aardlaag als gevolg van het skin-effect.

Het ongewenste signaal daarentegen loopt helemaal aan de buitenkant van het aardvlak.



Door het exponentiele gedrag van het skin-effect is current splicing zeer effectief Skineffect: $66\mu m$ bij 1 MHz voor koper, dus

•conventionele coaxiaal kabel: effectief vanaf circa 100 kHz

- •'superscreen' (mumetal shield): effectief vanaf circa 1 kHz
- •PCBs: effectief vanaf circa 3 MHz
- •ICs: effectief vanaf circa 100 MHz

Voor lagere frequenties lopen de stoor- en gewenste stroom parallel waardoor er common impedance (gemeenscahppelijke impedantie) overspraak optreedt.

Door gaten in kabels (gevlochten mantel) en in aardvlakken (VIAs e.d.) zijn de mantels niet ideaal, maar is er inductieve koppeling



De term Transferimpedantie neemt alle effecten mee, zie hoofdstuk kabels

We hebben LCL (longitudinal conversion loss) en SNT (signal to noise transformation) niet uitgebreid kunnen behandelen.

LCL geeft aan welke deel van het DM signaal als CM signaal zichtbaar wordt, als gevolg van de beperkte kwaliteit van praktische verbindingen.

SNT geeft dit ook aan, maar veel exacter en voor een groter deel van het frequentie spectrum













A single PCI Express serial link is a dual-simplex connection, specified to speeds of up to 2.5Gbps per link that can be scaled in x1, x2, x4, x8, x12 x16 and x12 lane widths to achieve greater bandwidth.

Apart of PCI-Express other high-speed data transmission standards are known such as SATA, SAS, Fiber Channel, FireWire, DVI, HDMI, Infiniband (also called serial rapid IO), 10Gbase-X4, Ethernet XAUI



In the upper left cell, the output signal out of a 1 m long cable is presented. If we draw many of these signals, in a 1-0-1-0 pattern over eachother, then the eye-diagram as shown in the left-lower cell results. This eye-opening is very good: the larger the eye, the better it is, i.e. no distortion of the received signal. But if the cable is 5 meter long, the signal is distorted. In the upper graph, we can see that the rise-time is decreased, and that the (high-frequency) amplitude is decreased. This is caused by the skin-effect and the dielectric loss between the cable conductors.

The longer the cable, the worse the effect. If we look at the output signal of a 20 m long cable, we can see that the eye is closed, and no correct detection of the signal can be performed.



The effect of the distortion can be solved by using equalisers. An equaliser creates a socalled pre-emphasis by amplifying the high-frequency signals more that the low-frequency signals.

Equaliser can be bought of-the-shelf easily.

Available:

Passive equaliser

•Active equaliser, which als contains an amplifier

•Adaptive equaliser, which measures the propagation characteristic and adapts its preemphasis.



The conventional use of the spectrum was broadcasting or simplex connections. Now more and more short range radio systems are being used. The trend is towards spontaneous radiating elements, often connected to sensors, or in a network (smart mesh). The advantage of using a smart mesh is that the elements itself do not need high transmission power for the whole link, but the the messages are forwarded by other sensors in the (smart) mesh.

Another trend are the so-called smart antennas. These are actually very straightforward phased array antennas. The extra (smart) element is that the beam steering can be done in the digital domain (GSM), or by using an optical beamforming network, or by using phase shifters in all radiating elements.



The EM spectrum:





In this part we will discuss the impact of wireless networks on EMC issues. Basic understanding of propagation of electromagnetic waves, (multiple) reflections, interference and techniques to overcome interference will be discussed.



Ground wave propagation follows contour of the earth. It can propagate considerable distances, but often upto approximately 2 MHz only. Examples: LF and MF radio (amplitude modulated) and long range communication.

Sky wave propagation uses reflection. At HF, the ground waves tend to be absorbed by the earth. Then the signal reflected from ionized layer of atmosphere (100-500km) back down to earth can be used. Signals can travel a number of hops, back and forth between ionosphere and earth's surface. The reflection effect is caused by refraction Examples: Long range communication, amateur radio.

Line-of-Sight (LoS) propagation: At higher frequencies (the higher, the more), EM waves acts more as light. The EM waves:

Above appr. 30 MHz, EM waves not reflected by ionosphere

Below appr. 1 GHz, EM waves will bend around obstacles

Above appr. 1 GHz, difficulty in passing obstacles

Transmitting and receiving antennas must be within line of sight. Often directional antennas are used. The reflected wave can interfere with the original signal.



Free-space line of sight calculations are very straightforward and are based on the optical line of sight. The destructive interference due to summation of direct and reflected signal (via the Earth's surface) is not taken into account.



Atmospheric absorption is caused by water vapor and oxygen, and worse at higher frequencies. For short range radio communication the atmospheric absorption is very low. Some windows, around 35-40 GHz and 95 GHz have very low absorption.

Thermal noise is caused by agitation of electrons, present in all electronic devices and transmission media, and cannot be eliminated. It is particularly significant for satellite communication. The noise is a function of temperature: amount of thermal noise in a bandwidth of 1Hz in any device or conductor is:

bandwidth of 1Hz in any device or conductor is: $N_0 =$ noise power density in watts per 1 Hz of bandwidth

k = Boltzmann's constant = 1.3803x10⁻²³ J/K

T = temperature, in Kelvins (absolute temperature)

Thermal noise in a bandwidth of B Hertz (in watts)

Or: in decibel-milliwatts (dBm)

$$N_{Watt} = \mathbf{k}TB$$

Where $T = NFxT_0$, and $N_{0\overline{B}_0}$ 290 degrees $M_{1,2}$ and $M_{0,1}$

NF is effective noise figure of device

Other types of noise:

Intermodulation noise – occurs if signals with different frequencies share the same medium

Crosstalk – unwanted coupling between signal paths

Impulse noise – irregular pulses or noise spikes, short duration and of relatively high amplitude, caused by external electromagnetic disturbances, or faults and flaws in the communications system

LoS propagation, reflection, diffraction, scattering and multipath propagation will be discussed hereafter



Free-space propagation model is used to predict the received signal strength when transmitter and receiver have clear, unobstructed LoS path between them. Then the received power decays as a function of Tx-Rx separation distance: linear.

Later we will discuss the propagation in actual environments (no free space) and will see that the received power does not decay via a linear function, but to a higher power ($n^2 \sim n^5$)

Path Loss: is the signal attenuation as a positive quantity measured in dB and defined as the difference (in dB) between the effective transmitter power and received power.

Free space power received by a receiver antenna separated from a radiating transmitter antenna by a distance d is given by Friis free space equation.

The gain G of an antenna is related to its affective aperture A_{e}

 P_t is transmitted power

 P_r is the received power at distance d

 G_t is the transmitter antenna gain (dimensionless quantity)

 G_r is the receiver antenna gain (dimensionless quantity)

d is Tx-Rx separation distance in meters

 λ is wavelength in meters

Pathloss is term commonly used in the radio communication world



We are interested in propagation characteristics and models for EM waves, with frequency from some MHz to many GHz

This helps us to understand why mobile networks can be interfered (or not), and which parameters influence the quality of reception.







As a mobile moves through a coverage area, these 3 mechanisms have an impact on the instantaneous received signal strength.

If a mobile does have a clear line of sight path to the base-station, than diffraction and scattering will not dominate the propagation.

If a mobile is at a street level without LoS, then diffraction and scattering will probably dominate the propagation.

Probability of reception: Rice distribution (direct wave modulated by a reflected wave)

As the mobile moves away from the transmitter over larger distances, the local average received signal will gradually decrease: the <u>large scale path loss</u>. Typically the local average received power is computed by averaging signal measurements over a measurement track of 5λ to 40λ . (For mobile phones, this means 1m-10m track)

The models that predict the mean signal strength for an arbitrary-receiver transmitter (Tx-Rx) separation distance are called large-scale propagation models. These are based on Friis free-space equation.

For actual environments the Friis free-space equation is modified for higher loss than valid for free space. This is useful for estimating the coverage area of transmitters

The average large-scale path loss for an arbitrary Tx-Rx separation is expressed as a function of distance by using a path loss exponent *n*:

 $PL(dB) = PL(d_0) + 10n \log(\frac{d}{d_0})$ The value of *n* depends on the propagation environment: for free space it is 2; when obstructions are present it has a larger value.



Simulations in offices, cross-section near to a tower and a coverage map in a city. The effects of LoS, reflection, diffraction and scattering are obvious.

The measurements have been performed in german cities. It can be concluded that the coverage in specific areas should be seen as a general average.

The table gives the average large-scale path loss component n for an arbitrary Tx-Rx separation.

The value of n depends on the propagation environment: for free space it is 2; when obstructions are present it has a larger value.



An example how difficult propagation can be predicted in actual environments.



Remember Green's function (antennas):
$$\frac{e^{-j\beta d}}{d} = \frac{e^{-j2\pi \frac{d}{\lambda}}}{d}$$

With this equation we can include the effects of reflection. The key factor is the (variation in) distance *d* with respect to the wavelength λ .

Inter-symbol interference (ISI) is the distortion of the wanted signal due to the reflected signals.

signal at sender

signal at receiver

WLAN and E

ave been designed for free space or

limited reflective areas. WiMAX is an improvement, by making use of different modulation: Orthogonal Frequency Division Multiplexing (OFDM). By using different frequencies, i.e. wavelengths, at the sqame time, we can reconstruct the original signal easier.







If the signal has a narrow bandwidth, smaller than what is called the "coherence bandwidth" of the channel, we can assume flat fading. In other words, the signal does not change a lot in amplitude. For broadband signals we have to take into account the effect of the fading. Because the fading is very dependant of the variation in distance with respect to the wavelength, these effects are dominant in many systems operating above 1 GHz.



Adaptive equalization can be used to handle inter-symbol interference caused by multipath propagation. It involves gathering dispersed symbol energy back into its original time interval. Similar to equalization in high-speed (wired) data communication systems. The dispersion is determined by maximum time delay spread (the time over which one symbol will affect other symbol)

Large variation, environment dependent. Outdoors in 5-100 μ s range. Indoors in 0.1 to 1 μ s. At 30kbps one bit is 33 μ s long, so if delay spread is 100 μ s it causes interference with 3 bits. At 200 kbps one bit is 5 μ s long so 10 μ s spread interferes with 2 bits. The higher the data rate the worse the ISI effect is.

Channel coherence bandwidth B_c = (approx) 1/5x(RMS delay spread); Say delay spread = 4 µsec, B_c = 50 kHz, so AMPS at 30 kHz (so less) does NOT need equalizer but GSM at 200 kHz DOES. IEEE 801.11g WLAN allows 250 ns...

DSP algorithms, called equalizers, that estimate the channel transfer function and reverse its effects are used more and more. It involves a <u>channel estimate via a known symbol</u> <u>sequence</u> transmitted which is then compared at receiver with stored replica. Training and tracking....



Modulation is the process of converting bits into analog signals. Many modulation techniques are known. In modern high-speed broadband systems OFDM is now the state of the art.

Orthogonal frequency division multiplexing (OFDM): Multi-carrier modulation: one highfrequency carrier is replaced by multiple sub-carriers. These multiple sub-carriers are transmitted in parallel. OFDM is much more suited for multiple reflecting environments because signals are transmitted in parallel at lower data rates, and thus multi-path delays are not as significant as for a single channel.

OFDM has typically a time guard of 800 ns, which is sufficient for channels with a delay spread upto 250 ns

(this is sufficient for office and home environments)











